

Arkivnr: 2017/732-145
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		12.06.2018
Fylkestinget		12.06.2018

Søknad om ny permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune – Elise Loftheim

Samandrag

Representanten Elise Loftheim har i møte i fylkestinget den 14.06.17 fått innvilga permisjon frå verv som varamedlem til fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem i Styret for Fagskolen i Hordaland (tidlegare: Hordaland fagskulestyre) ut august månad 2017. Ho har i vedtak i fylkestinget den 04.10.2017 fått innvilga ny permisjon i tida 01.09.2017 – 28.02.2018, for dei same verva.

Ho har no søkt om ny, utvida permisjon i tida 01.05.2018 – 21.12.2018. Ho har fått forlenga sitt arbeide som studentpraktikant ved Den norske ambassaden på Sri Lanka/Colombo. Ho er folkevald for partiet Høyre.

Fylkesrådmannen rår til at representanten Elise Loftheim får permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune, varamedlem til fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem i Styret for Fagskolen i Hordaland, i tidsrommet den 01.05.2018 – 21.12.2018.

Forslag til innstilling

1. Elise Loftheim får permisjon frå verv som varamedlem til fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem i Styret for Fagskolen i Hordaland, i tida 01.05.2018 – 21.12.2018.
2. For den tida Elise Loftheim har permisjon gjer fylkestinget slike val:
  - a) Varamedlem til utval for opplæring og helse
  - b) Varamedlem til Styret for Fagskolen i Hordaland:

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.05.2018

Representanten Elise Loftheim har i E-post av 24.04.18 søkt om ny permisjon frå fylkeskommunale verv. Ho skriv:

«Her kommer enda en permisjonssøknad fra denne kanten. Jeg har fått et vikariat hos den Norske ambassaden i Colombo, Sri Lanka, og kontrakten strekker seg fra 1. mai til 21 desember.»

Ho har i E-post av same dag svara bekreftande på at permisjonssøknaden gjeld fram til den **21.12.2018**.

Elise Loftheim har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Varamedlem til Hordaland fylkesting.
Varamedlem til utval for Opplæring og helse.
Varamedlem til Styret for Fagskolen i Hordaland.

Rettsleg grunnlag:

1.) Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sin plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommende «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdseggrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen» .....den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å frita vedkommende.»

2.) Opprykk og nyvalg er regulert i kommunelova § 16 som lyder:

«1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.

2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.

3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite` trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.

4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.

5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta

suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

3.) Avtalevalg er regulert i kommunelova § 38 a. Her går det fram at:

«1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

2. Valget skal gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret og fylkestinget.

3. Kravene til kjønnsbalanse gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidaten fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg til arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet. Problemstillinga her er om Elise Loftheim kan skjønne sine pliktar som varamedlem for fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem til Styret for Fagskolen i Hordaland utan uforholdsmessige vanskelegheitar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velfredsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører».

Loftheim har sidan den 01.08.2017 vore på Sri Lanka for å arbeide som studentpraktikant. Loftheim er 4. varamedlem til fylkestinget for Høyre si liste. Ho er fyrste varamedlem på Høyre si liste til utval for opplæring og helse og 3. varamedlem til Styret for Fagskolen i Hordaland, for Høyre. Det at ho er varamedlem gjer det ikkje vanskelig eller til ein belastning å skjønne sine plikter i vervet. Det er fyrst når nokon av dei faste medlemmane meld forfall til politiske møte og ho vert kalla inn som varamedlem, at det kan bli vanskelig for ho å skjønne sine verv. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje permisjon, og Elise Loftheim har vorte innvilga permisjon to gonger, er det fylkesrådmannen si klare vurdering at vervet som varamedlem til fylkestinget, utval for opplæring og helse og Styret for Fagskolen i Hordaland er vanskeleg å kombinere på ein god måte i den tida ho bur og arbeider på Sri Lanka. Hennar arbeidsforhold og gjer det ekstra byrdefullt å oppfylle dei plikter vervet medfører. Det er lang avstand frå Sri Lanka til Hordaland fylke. Fylkesrådmannen finn at vilkåra i kommunelova § 15 nr. 2 er oppfylt. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt permisjon og føretektne suppleringsval.

Dersom Loftheim får permisjon frå verva sine i Hordaland fylkeskommune, skal det veljast varamedlemmer for den tida ho har permisjon. Kommunelova § 16 nr. 5 og 6 regulerer dette forholdet. Det skal veljast varamedlem til utval for for opplæring og helse og varamedlem til Styret for Fagskolen i Hordaland.

I Hordaland fylkeskommune har ein avtaleval, Jfr. kommunelova § 38 a. Ifølgje kommunelova § 38 a nr. 2 vert valet gjennomført på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Krava til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjeld tilsvarende. Valet vert gjennomført med forslag til varamedlemmer til utvalet og Styret for Fagskolen i Hordaland.